

ALLEMAAL BEESTJES

Eikenprocessierups

Het venijn zit 'm in de brandharen. De eikenprocessierups heeft er honderdduizenden van. Ze dringen onze huid, ogen en luchtwegen binnen en zorgen voor allerhande klachten. Tot een aantal jaren geleden liet de eikenprocessierups zich vooral zien in Limburg en Noord-Brabant. Een gunstig klimaat lijkt het diertje echter te stimuleren, zich in noordelijke richting te bewegen en het lijkt een kwestie van tijd voordat eikenbomen in ons hele land worden gekoloniseerd. Op diverse plekken zijn inmiddels de eerste exemplaren gesignaleerd. U bent gewaarschuwd!

De eikenprocessierups is een behaarde rups die van april tot en met juli op eikenbomen kan voorkomen. Zijn aanwezigheid is te herkennen aan specifieke nesten op stammen of dikkere takken: dichte spinsels van vervellingshuidjes, met (brand) haren en uitwerpselen. Vanuit hun nesten gaan de rupsen 's nachts groepsgewijs – in processie – op zoek naar voedsel (eikenbladeren). Met kaalgevreten eikenbomen als resultaat. Het venijn van de eikenprocessierups schuilt in de aanwezigheid van microscopisch kleine brandharen, die naast de normale beharing verschijnen. Wanneer de mens in contact komt met deze brandharen, kunnen gezondheidsklachten als jeuk, huiduitslag, irritatie aan de ogen of luchtwegen ontstaan.

Vervelling

De rups wordt vooral gesignaleerd in zomereiken langs lanen in steden en dorpen, erfbeplantingen op campings en landgoederen in een bosrijke omgeving. In bosgebieden zelf laat de rups zich ook zien, maar natuurlijke vijanden als de sluipwesp, sluipvlieg en de grote poppenrover zorgen daar voor een natuurlijk evenwicht. Begin september zetten de vrouwtjesvlinders hun eitjes af in de toppen van eikenbomen. De eitjes komen in april of mei uit, tegelijk met de eerste bladeren van de eik. De rupsen zijn dan oranje gekleurd. De kleur verandert in een grijsgrauw met lichtgekleurde zijden. Na de derde vervelling krijgen de rupsen donkere brandharen op de rug. De rupsen zijn tot 3,5 cm lang. De rupsen vervellen wel zes tot zeven keer voordat ze een opvallende nachtvlinder worden.

Brandharen

De rupsen hoeven niet te worden aangeraakt om in contact te komen met de brandharen. De haartjes verspreiden zich met de wind en kunnen zo problemen opleveren voor wandelaars of fietsers. De brandharen blijven ook na het vertrek van de rupsen in de nesten aanwezig, die aan de stammen en dikke takken hangen. Jaren later kunnen deze nesten bij aanraking nog overlast veroorzaken. Ook dieren, met name honden, kunnen last hebben van de brandharen van de rups. Is men met de brandharen in aanraking geweest, dan begint de behandeling met het zo goed mogelijk afspoelen van de huid, en het uitspoelen van geïrriteerde ogen. Krabben of wrijven verspreidt

de haren, wat de klachten nog verergert. Ook kleding moet goed worden gewassen en uitgespoeld.

Vroegtijdig bestrijden

De eikenprocessierups vormt een jaarlijks terugkerend probleem in ons land. Vanwege de toenemende problemen is een landelijke Expertwerkgroep Eikenprocessierups opgericht. Hierin werken rijksdiensten, provincies, de GGD, gemeenten en kennisinstellingen waaronder ook de NVPB samen aan de landelijke beheersing van de eikenprocessierups. Tijdige controle op mogelijk aanwezige nesten en eipakketten kan al in het prille voorjaar een indicatie geven van te verwachten overlast. Bestrijding dient vervolgens vroegtijdig te gebeuren, wanneer nog geen sprake is van overlast van brandhaartjes. Biologische bladverstuiving verdient dan de voorkeur, vanwege de beperkte neveneffecten. Na begin mei is opzuigen of wegbranden van rupsen en nesten de enig aangewezen methode om de overlast te bestrijden.

Contact mijden

Het is van belang om waarnemingen van de aanwezigheid van rupsen of nesten op eikenbomen vanaf het begin van het seizoen door te geven. Is er sprake van overlast, dan is de beheerder van het perceel of de weg, waar besmette bomen staan, verantwoordelijk voor de bestrijding van deze overlast en voor het waarschuwen van het publiek. Gemeenten (stedelijk groen), provincies of Rijkswaterstaat (laanbomen langs provinciale wegen en rijkswegen) zijn beheerders, maar ook organisaties als Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en u als particulier. Bestrijding en beheersing van de eikenprocessierups is bij uitstek een zaak van deskundigen. Vermoedt u de aanwezigheid van de eikenprocessierups in uw omgeving? Mijdt dan zelf ieder contact met de rups (restanten) en nesten en neem contact op met de betreffende beheerder. Een deskundige kan dan passende maatregelen nemen.

Een deskundig plaagdierbestrijder herkent u aan het NVPB-logo. Dit betekent dat de betreffende onderneming is aangesloten bij de Nederlandse Vereniging van Plaagdiermanagement Bedrijven. Een organisatie die al 25 jaar lang staat voor service, kwaliteit en, waar mogelijk, het gebruik van milieuvriendelijke producten. Wie kiest voor een NVPB-lid, kiest voor een verantwoorde plaagdierbestrijding.

Meer informatie op
www.NVPB.org

NVPB
NEDERLANDSE
VERENIGING
PLAAGDIERMANAGEMENT
BEDRIJVEN